

VILNIAUS MIESTO INTEGRUOTŲ TERITORIJŲ VYSTYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA 2018 METAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-480 patvirtintų „Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo“ ir įgyvendinimo gairių V skyriaus „Programos įgyvendinimas ir keitimas“ nuostatomis, teikiame 2018 m. Vilniaus miesto savivaldybės integruotų teritorijų vystymo programos įgyvendinimo ataskaitą.

I SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖJE NAGRINĖTŲ IR SSGG LENTELĖJE NURODYTŲ VEIKSNIŲ POKYČIAI

Vilniaus miesto integruota teritorijų vystymo programa (toliau – Programa) patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015-06-19 įsakymas Nr. 1V – 513 ir šios Programos 1 priedo „Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių lentelėje“ (toliau – SSGG lentelėje) nurodytų veiksmų pavyzdžių įvertinimas už 2018 metus bei veiksmų pokytis nuo programos įgyvendinimo pradžios.

Vilniaus mieste analizuotos devynios stiprybės ir silpnybės, trys galimybės ir septynios grėsmės. Situacijos analizėje nagrinėtų ir SSGG lentelėje nurodytų veiksmų pavyzdžių įvertinami už praėjusius 2017 metus ir taip pat vertinami galimi veiksmų pavyzdžių pokyčiai nuo programos įgyvendinimo pradžios.

Įvertinus pavyzdžius veiksmuose už einamuosius metus bei nuo programos įgyvendinimo pradžios, pastebima, kad informacija ir prielaidos pagrindžiančios veiksmų įvertinimus nesikeičia ir įvardintos tendencijos, su tam tikrais teigiamais požymiais silpnybių veiksmuose, išliko. Silpnybių (problemų) veiksmų teigiamus pokyčius įtakoja mieste įgyvendinti bei įgyvendinami ITV programos numatytieji veiksmai.

STIPRYBIŲ VEIKSMŲ POKYTIS

Vilnius tik dar labiau sustiprino savo pozicijas kaip didžiausias investicijų ir darbo jėgos traukos centras Lietuvoje, remiantis Lietuvos Statistikos departamento oficialiosios statistikos portale pateiktais duomenimis, 2016 m. tiesioginių užsienio investicijų buvo atlikta už 9,5 mlrd. eurų arba 72 procento visų šalies tiesioginių užsienio investicijų (2013 m. Vilniuje buvo atlikta 8,3 mlrd. eurų tiesioginių užsienio investicijų, arba 65,6 procento visų šalies tiesioginių užsienio investicijų).

Vilnius ir toliau išlieka vienintelis Lietuvos miestas kuriame stebimi teigiami demografiniai pokyčiai. Nuo Programos pradžios Vilniaus miesto gyventojų skaičiaus prieaugis siekia 7754 (2013 metais Vilniuje gyveno 538772 gyventojai, o 2017 metais – 561 045). Didėjant gyventojų skaičiui, bei augant tiesioginėms užsienio investicijoms, didėja ir gyventojų perkamoji galia. 2018 metais vidutinis vilniečio bruto darbo užmokestis išliko didžiausias Lietuvoje ir siekė 1067,9 eurų, tai yra 132 eurų arba 13,0 procento aukštesnis nei vidutiniškai šalyje .

Išliko nuoseklus miesto augimas tarptautinio turizmo lygmenyje, bei tarptautinių renginių rinkose ir toliau vykdomas apleistų teritorijų atgaivinimas, panaudojant esamą infrastruktūrą.

SILPNYBIŲ VEIKSNIŲ POKYTIS

Vilniuje, kaip ir visoje Lietuvoje, tebevyksta spartus gyventojų senėjimas. Vyresnių gyventojų skaičius, kuriems yra daugiau negu 60 metų 2013 m. buvo apie 111 tūkstančių (nuo 2006 m. tokių gyventojų padaugėjo 15 tūkstančių). Gyventojų senėjimo tendencijos mąstai mieste tik didėjo ir 2018 metais jau siekė 130 tūkstančius gyventojų.

Paspartėjo sovietmečiu statytų gyvenamųjų namų renovacija bei jų aplinkos atnaujinimas. Tai mažina gyventojų nepasitenkinimą savo būstu ir gyvenamąja aplinka, bei sumažina išsikėlimo į periferiją tikimybę. 2018 metais pradėta beveik tris kartus daugiau daugiabučių namų renovavimo projektų, išduota 28 leidimų pradėti daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimą (2017 metais buvo pradėti 11 renovavimo projektai). Taip pat matoma ir mažaaaukščių vienubučių ar dvibučių namų statybos leidimų išdavimo mažėjimo tendencija. 2017 metais buvo išduota 429 leidimai, o 2018 metais leidimų statyti vienubučius ar dvibučius gyvenamuosius namus išduota - 422.

Įgyvendinant ir įrengiant įvairias eismo saugumo lygį užtikrinančias priemones, 2017 metais pastebimas ženklus žuvusiųjų ir sužeistųjų skaičiaus mažėjimas. Pagal Lietuvos statistikos departamento oficialiosios statistikos portalo duomenis 2018 m. Vilniaus mieste kelių eismo įvykiuose žuvo 19 ir buvo sužeista 690 asmenų (tai yra 10 žuvusiais ir 221 nukentėjusių asmenų mažiau negu 2013 metais. Eismo saugumo lygio gerėjimą įtakoja ir automobilizacijos mažėjimas, kuris 2013 m. siekė 486 aut./1000 gyv., o 2018 m. vilniečiams teko tik 351 automobilis 1000 gyventojų. Į miesto gatves 2018 m. išriedėjo 150 naujų autobusų, kurie ne tik techniškai, bet ir morališkai atnaujins miesto viešojo transporto priemonių parką.

Mieste važinėjančios motorizuotos transporto priemonės yra pagrindinis aplinkos teršėjas. Mažėjant automobilizacijos lygiui mažėja ir į aplinką išmetamų teršalų kiekis, tačiau gyventojų, kur motorizuotos transporto priemonių skleidžiamas triukšmas viršija ribinę integralaus paros triukšmo rodiklio >65 dB, Ldvn vertę Vilniuje, 2018 m. padaugėjo nuo 82 tūkst. iki 109 tūkst. gyventojų.

GALIMYBIŲ VEIKSNIŲ POKYTIS

Augant ekonomikai ir visuomenės sąmoningumui, didėja jos suvokimas apie mus supančios gyvenamosios aplinkos puoselėjimą (saugojimą), apie jos kokybę, apie oro užterštumą ir triukšmo sklaidą. Kad būtų užtikrinta galimybė miesto gyventojams efektyviai išnaudoti transporto infrastruktūrą, bei užtikrinti patogesnę alternatyvių automobilių transporto rūšių naudojimą, parengtas elektromobilių įkrovos stotelių plėtros planas. Vilnius įsisavina naujas alternatyvias technologijas, statomi nauji, aukščiausios energetinės klasės pastatai (biurai), kas dar labiau didins užsienio kapitalo pritraukimo galimybes.

GRĖSMIŲ VEIKSNIŲ POKYTIS

Mažėjimo tendencijos išryškėjimas dėl studijuoti atvykstančių studentų, 2017 metais į universitetus priimta 28% mažiau studentų (4862 studentais mažiau), negu 2013 metais. Vilniui norint ir toliau išlikti konkurencingu, patraukliu, investicijas skatinančiu ir miesto gyventojų gerove besirūpinančiu miestu, reikia nepamiršti išnaudoti savo stiprybes, siekti kuo efektyvesnio silpnybėms spręsti užsibrėžtų veiksmų sprendimo, kad būtų sukurtos geresnės sąlygos prisitaikyti prie pasaulinėje rinkoje egzistuojančių tendencijų.